

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
ОНКОЛОГІЯ З ОЦІНКОЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ

для здобувачів вищої освіти **4** курсу **денної** форми здобуття освіти (**3.10** р.н.)
для здобувачів вищої освіти **3** курсу **денної** форми здобуття освіти (**2.10** р.н.)
освітньої програми «**Лабораторна діагностика**»

(назва освітньої програми)

спеціальності «**224** **Технології медичної діагностики та лікування**»

(шифр, назва спеціальності)

галузі знань «**22** **Охорона здоров'я**»

(шифр, назва галузі знань)

для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

ВИКЛАДАЧІ

ЛИТВИНОВА

Ольга

Миколаївна

olgalitvinovamd@gmail.com

1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу: Національний фармацевтичний університет, кафедра клінічної лабораторної діагностики.

2. Адреса кафедри: м. Харків, вул. Куликівська, 12, 2-й поверх, т. 057-706-30-73.

3. Веб-сайт кафедри: <http://labdiag.nuph.edu.ua/>

4. Інформація про викладачів:

Литвинова Ольга Миколаївна

Доктор медичних наук, професор кафедри клінічної лабораторної діагностики Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – 30 років, досвід науково-педагогічної діяльності – 30 років. Читає курси: «Клінічна лабораторна діагностика», «Доказова медицина. Алгоритми і стандарти лабораторних досліджень», «Лабораторна і функціональна діагностика», «Лабораторна діагностика», «Акушерство та гінекологія з оцінкою результатів досліджень», «Отоларингологія з оцінкою результатів досліджень». Наукові інтереси: клінічна лабораторна діагностика, внутрішні хвороби, фармакологія.

5. Консультації : відбуваються згідно графіка консультацій викладачами кафедри згідно розкладу консультацій онлайн.

6. Анотація освітньої компоненти: навчальна дисципліна «**Онкологія з оцінкою результатів досліджень**» є обов'язковою дисципліною для першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування, ОПІ «Лабораторна діагностика». Підсумковий контроль – семестровий залік.

7. Мета викладання освітньої компоненти: Метою викладання освітньої компоненти «Онкологія з оцінкою результатів досліджень» є формування систематизованих знань про патологічну анатомію та патологічну фізіологію людини, онкологічні захворювання, їх діагностику, принципи лікування та профілактику; загальні питання лабораторної діагностики та профілактики онкологічних захворювань, принципи лікування, хіміотерапії, променевої терапії та комбінованої терапії онкологічних хворих.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

загальні (ЗК):

- **ЗК 2.** Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово.
- **ЗК 5.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- **ЗК 6.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК 7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК 9.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК 11.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- **ФК 1.** Здатність здійснювати безпечну професійну практичну діяльність згідно з протоколами, рекомендаціями щодо безпеки та діючим законодавством.
- **ФК 2.** Здатність здійснювати збір та верифікацію даних, прийом та обробку зразків згідно з протоколами.
- **ФК 3.** Здатність проводити аналіз зразків та здійснювати валідацію результатів згідно з існуючими протоколами.
- **ФК 4.** Здатність застосувати сучасні методи та технології дослідження тканин та зразків різного походження у лабораторіях різного профілю та розуміння принципів дії цих методів.
- **ФК 5.** Здатність інтерпретувати результати на основі наукового знання, розуміючи взаємозв'язок між результатами аналізу, діагнозом, клінічною інформацією та лікуванням, та представляти і повідомляти результати належним чином та документувати конфіденційні дані.
- **ФК 7.** Здатність застосовувати навички критичного мислення для конструктивного розв'язання проблем.
- **ФК 10.** Здатність компетентно та професійно взаємодіяти з пацієнтами, колегами, медичними працівниками, іншими фахівцями, застосовуючи різні методи комунікації.
- **ФК 11.** Здатність дотримуватися нормативних та етичних вимог до професійної діяльності та захищати право пацієнта на отримання допомоги/медичних послуг на належному рівні. Дотримуватись та впроваджувати стандарти професійної діяльності.
- **ФК 12.** Готовність до безперервного професійного розвитку.
- **ФК 13.** Здатність комбінувати поєднання різних технологічних прийомів лабораторних досліджень для вирішення професійних завдань.
- **ФК 14.** Готовність виконувати точно та якісно дослідження, удосконалювати методики їх проведення та навчати інших.

9. Програмні результати навчання (ПРН):

- **ПРН 2.** Визначати якісний та кількісний склад речовин та їх сумішей. Демонструвати використання знань про морфологічні зміни тканин і органів для діагностики патологічних станів, виявляти помилкові результати та вживати заходи щодо їх корекції.
- **ПРН 4.** Розуміти фізичні та хімічні принципи фарбування та застосовувати відповідні методи у лабораторних дослідженнях.
- **ПРН 5.** Верифікувати результати лабораторних досліджень для діагностики онкопатології (норма / патологія).
- **ПРН 6.** Верифікувати результати лабораторних досліджень в клініці внутрішніх хвороб (норма / патологія).
- **ПРН 11.** Виконувати гістологічні та цитологічні дослідження, верифікувати їх результати (норма / патологія).
- **ПРН 12.** Виконувати загальноклінічні, гематологічні дослідження, інтерпретувати результати з урахуванням нормальних та критичних значень, обмежень методу дослідження, клінічних та інших лабораторних показників, виявлення неправдоподібних результатів.

10. Статус освітньої компоненти: обов'язква.

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Латинська мова та медична термінологія», «Біохімія», «Анатомія людини», «Патологічна фізіологія», «Фізіологія з основами анатомії людини», « Фармакологія », «Пропедевтика внутрішньої медицини», «Гістологія, цитологія та ембріологія», «Клінічна хімія», «Клінічна лабораторна діагностика».

12. Обсяг освітньої компоненти: 3 кредити ЕКТС (90 годин): 40 годин аудиторних занять, з них – 10 год. лекцій, 30 год. практичних занять; 50 год. самостійної роботи- для здобувачів вищої освіти (3.10 р.н.), 1,5 кредити ЕКТС (45 годин): 27 годин аудиторних занять, з них – 9 год. лекцій, 18 год. практичних занять; 18 год. самостійної роботи-для здобувачів вищої освіти (2.10 р.н.).

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: матеріал освітньої компоненти викладається у формі лекційних та практичних занять

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Введення в онкології. Рак шкіри. Пухлини голови і шиї. Передракові захворювання та рак молочної залози. Рак легенів. Пухлини і кісти середостіння. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми.

Тема 1. Введення в онкологію.

Сучасні теорії канцерогенезу. Основні закономірності розвитку злоякісних пухлин. Онкогени. Епідеміологія та профілактика злоякісних пухлин. Організація онкологічної допомоги. Методи діагностики злоякісних пухлин. Принципи лікування хворих на злоякісні новоутворення. Деонтологія в онкології.

Тема 2. Рак шкіри. Пухлини голови і шиї.

Рак шкіри, меланома, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Пухлини голови і шиї, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Тема 3. Передракові захворювання та рак молочної залози.

Передракові захворювання та рак молочної залози, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Тема 4. Рак легенів. Пухлини і кісти середостіння. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми.

Рак легенів, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Пухлини і кісти середостіння, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Злоякісні і доброякісні мезотеліоми, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Змістовний модуль 2. Рак стравоходу. Рак шлунку. Рак прямої кишки. Рак ободової кишки. Рак печінки. Рак підшлункової залози. Лімфогрануломатоз. Неходжкінські лімфоми. Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак ендометрію. Рак яєчників. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок.

Тема 5. Рак стравоходу. Рак шлунку.

Рак стравоходу, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак шлунку, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Тема 6. Рак прямої кишки. Рак ободової кишки.

Рак прямої кишки, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак ободової кишки, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Тема 7. Рак печінки. Рак підшлункової залози. Лімфогрануломатоз. Неходжкінські лімфоми.

Рак печінки, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак підшлункової залози, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Лімфогрануломатоз, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Неходжкінські лімфоми, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень.

Тема 8. Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак ендометрію. Рак яєчників. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок.

Пухлини жіночих статевих органів. Рак вульви, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак шийки матки, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак ендометрію, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Рак яєчників, етіологія, патогенез, клініка, сучасні методи досліджень. Пухлини органів сечовивідної системи, простати та яєчка. Пухлини нирок. Нефробластома (пухлина Вільямса). Пухлини ниркової лоханки та сечоводу. Пухлини сечового міхура. Пухлини яєчка. Рак передміхурової залози.

14. Види та форми контролю:

Види та форми контролю:

Поточний контроль: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Контроль змістових модулів: перераховуються види контролю (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо)

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до контролю змістових модулів: Для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю 1, для допуску до контролю змістового модулю 2 необхідна наявність мінімальної кількості балів за теми (заняття) та контроль змістового модулю 1 та за заняття змістового модулю 2.

Умови допуску до семестрового контролю: Поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Система оцінювання з освітньої компоненти:

Результати семестрового контролю у формі семестрового заліку оцінюються за 100-бальною, недиференційованою шкалою («зараховано», «не зараховано») та за шкалою ECTS.

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів (% від кількості балів за модуль - для змістових модулів)
Модуль 1	
Змістовий модуль 1: Системи забезпечення якості досліджень. - оцінювання тем (1-4) (робота на заняттях 1-3): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач)	50 (50 %)
Змістовий модуль 2: Контроль за якістю проведення метрологічних робіт та корегування дії. - оцінювання тем (5-8) (робота на заняттях 4-6): робота на заняттях (усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); - контроль змістового модуля 2 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач)	50 (50 %)
Семестровий контроль з модуля 1	100

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля

16. Політики освітньої компоненти:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків,

визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляції). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шевченко А.І., Онкологія. – Підруч. для студ.– Запоріжжя.: 2006. –256 с. 2. Щепотіна І.Б., Онкологія.– Науково-практ. видання.– Київ.:2014. –384 с. 3. Білецький Б.Т., Онкологія.– Підручник для студентів.– Київ.: 2004.– 528 с. 4. Бондар Г.В., Онкологія. – Підручник для студентів. – Київ.: 2013. – 542 с. 5. Клінічна онкологія: навч.посібник / за ред. Ю. В. Москаленко, І.О. Винниченко, Р.А. Москаленко – СумДУ: ВСВ “Медицина”, 2020. –212 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вибрані лекції з клінічної онкології. – За загальною редакцією проф. Бондаря Г.В. , проф. Антіпової С.В. –Луганськ, 2009. – 560 с. 2. Онкологія: Підручник. – 3-тє видання, перероб. і доп. / Б.Т. Білинський, Н.А. Володько, А.І. Гнатишак та ін.; За ред. проф. Б.Т. Білинського // – К.: Здоров'я, 2004. – 306 с. 3. Хурані І.Ф. Основи клінічної онкології / І.Ф. Хурані, О.Я. Какарькін, А.П. Ковальчук "Тезис", 2010. – 180с. 4. Милянський А.И. Методы диагностики в онкогинекологии. – К.: Вища шк., 1998. – 152 с.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.library@nuph.edu.ua — бібліотека Харківського національного фармацевтичного університету. 2. http://www.kh.med.bibc@ukr.net — Харківська державна медична бібліотека. 3. http://www.korolenko.kharkov.com — Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка. 4. www.emed.org.ua — медична література. 5. Сайт кафедри Клінічної лабораторної діагностики Дистанційне навчання https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=3105 6. Електронна бібліотека України – http://www.elibukr.org/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=1452

18. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: комп'ютери для тестування, пристрій мультимедійний, екран.